

VASÁR NAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.

("Faluk" Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)

Telefon: 11—55—62.

Postafakarékpenziári csekkzámla száma: 25.153.

POLITIKAI HETILAP

Előzetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 8, félévre 4, negyedévre 2 P.

Külföldre egész évre 12, félévre 6, negyedévre 3 P.

Rend és teemelés

ma a legfőbb parancs! A magyar falu népének huzafias kötelességét ennek a két feladatnak a teljesítésében jelölte meg Kállay Miklós miniszterelnök a Falu-Gazdaszövetség által november 26-án rendezett seregszemlén elmondott beszédében. A magyar falvak kiküldöttjei elvitték az ország minden részébe a miniszterelnök üzenetét, amely ott tetté válik; a barázdák népe újult erővel folytatja termelő munkáját és az eddiginél is keményebb elszántsággal áll őrt a szentistváni magvetés, a magyar gondolat felett... A seregszemle szónokai, az egyszerű kisgazdák, éppen úgy, mint a falu minden bújat-baját ismerő és nyilvánvartartó szövetségi vezetők, — a kisgazdatársadalom nagy vezére, Mayer János és kitünő munkatársai, Czermann Antal, Szekeres László, Szabó Sándor, — bár nem hallgatták el a falu jogos kívánságait, egyértelműen azt hangoztatták, hogy a barázdák népe és a milliós szövetkezeti tábor egy emberként sorakozik fel Országgyarapító Urunk és kormányzata mögött a magyar egység gondolata jegyében. A falu népe, — amint azt az egyhangú lelkesedéssel elfogadott határozati javaslat mondja, — a maga egységét, szerveztségét szegezi szembe minden felforgató kíséreltet, bármilyen oldalról jöjjön is az. Odakint a falvakban nagyon jól tudják, hogy az ország fennmaradása két tényezőtől — a termelő munka folytonosságától és a belső rend fenntartásától — függ elsősorban. Ennek a kötelességnek a teljesítésére tett fogadalmat az egész ország, minden magyar földművelő nevében a seregszemle résztvevőinek hatalmas tábora, amelynek tagjai otthonukba hazatérve, apostolai ennek a szent elszántságnak, amelynek szilárdságától függ a magyar jövő...

Egymillió hold földet

szerzett vissza Kállay Miklós miniszterelnök a magyarságnak, ahogyan azt a megajánlási vita során az ellenzék is elismerni kényszerült. Egymillió holdnyi területen kezd új életet sokezer magyar kisember. Ha azonban számításba vesszük még azt is, hogy a szociális intézmények egész sora siet a támogatásra szoruló segítségére, — az Országos Nép- és Családvédelmi Alap segítségével létesülő közjóléti szövetkezetek a legkisebb falu, legszegényebbeinek viskójába is elviszik a jobsorsnak nemcsak a reményét, hanem a lehetőségét is; házhelyakcióval szaporítja a

kormány az önálló porták számát; adókedvezmények segítik elő a nagycsaládúak életét; a tehetséges gyermekek ösztöndíjakat kapnak, hogy az ország művelődés tekintetében magasabb szintre emelkedjék; — akkor látjuk csak, hogy a nagyotígérők, a személyi érvényesülés vágyától fűtött álapostolok voltakép-

pen a kisemberek rovására eslelkszenek, amikor a kormányunk országépítő munkásságát okvetetlenkedésükkel nehezítik és akadályozzák. A kormányunk ugyanis nemcsak külpolitikai vonalvezetése érvényesíthetőséghez és az ország külpolitikai érdekeinek védelméhez van szükségére a magyar egységre, össze-

fogásra, hanem azért is, hogy szociális célkitűzéseit megvalósíthassa. Ezért kell a falu népének résen lennie, keményen őrt állania a rend felett; megóvnia a nyugalmat és a rendet a felforgatókkal és a politikai sikerek érdekében az ország és a nép életlehetőségeit is kockáztató demagógokkal szemben...

Hódolattal és szeretettel ünnepelte a nemzet névnapján a Kormányzó Urat

Főméltóságú Kormányzó Urunk nevenapját, mint minden esztendőben, az idén is mélységes hódolattal és ragaszkodó szeretettel ünnepelte meg a nemzet.

— A mai Miklós napon a magyar királyi kormány a világrészeket rengető nehéz történeti idők súlyos megpróbáltatásai és gondjai között is a nemzet jövőjébe vetett határtalan bizalommal járul Főméltóságod elé, hogy legmagasabb névünnepe alkalomból köszöntse. Mögöttünk sorakoznak a nép milliói és az ország minden hű polgára lélekben hódolattal és szeretettel fordul Főméltóságod felé, aki talán még sohasem volt ennyire az összetartás, az akarat és az erő jelképe, mint ma. A magyar királyi kormány és az egész nemzet nevében bensőséges áhítattal kérem a Mindenhatót, tartsa meg Hazánkunk sokáig Főméltóságodat és segítse a magyart.

Kállay Miklós miniszterelnök a kormány nevében a következő táviratot intézte a Főméltóságú Urhoz:

A kormány és a nemzet hódoló szerencsekívánatait személyes kihallgatás során tolmácsolta a miniszterelnök.

Ünnepi istentiszteleteken fohászkodott az ország népe Főméltóságú Urunkért: a honvédség, esendőrség, testületek és intézmények méltó formában ünnepelték meg a Legelső Magyar Ember nevenapját. Az Operaházban rendezett díszelőadáson a Főméltóságú Úr is megjelent családja kíséretében.

A hivatalos nagy ünnepségekben kívül az ország minden részében, palotában és kunyhóban egyaránt, szeretettel és hálás hódolattal emlékeztek meg ezen a napon Öfőméltóságáról.

KALLAY MIKLÓS,
m. kir. miniszterelnök.

Országszerte nagy lelkesedéssel fogadta a falvak népe a Falu-Gazdaszövetség seregszemléjéről hazatérő kiküldöttjeit

A fiókszövetségek, gazdakörök egyhangúlag tették magukévé a seregszemlén elfogadott határozati javaslatot

A „Vasárnap” előző számában részletesen beszámoltunk a Falu-Gazdaszövetség által november 26-ra, a pesti Vigadóba egybehívott seregszemle lefolyásáról, most pedig módunkban áll, hogy — egyelőre csak általánosságban — a seregszemle országos sikeréről, a falvak kiküldöttjeinek otthoni fogadtatásáról tájékoztassuk olvasóinkat.

Legelsősorban megállapítjuk, hogy

a seregszemle hatalmas közönségének figyelmzett, kötelességtudó magartatása, a hivatott vezetőkkel szemben megnyilatkozott bizalma és a magyar jövőbe vetett törhetetlen hite mély benyomást és meleg rokozszenet keltett mindenfelé. A seregszemlén megjelent kormányfőrfalak és előkelőségek őszinte elismerésüket és örö-

müket fejezték ki afölött, hogy a magyar falvak népe tudatában van annak a nagy felelősségnek, amely ma elsősorban az ország sorsát intéző vezetők, de nem kisebb mértékben az ország többségét alkotó falu népének vállain nyugszik.

Az elhangzott felszólalások mindegyikéből ez a komoly megértés és határozottság esendült ki.

Örömmel állapítjuk meg, hogy a sajtó is megfelelően értékelte a páratlan méretű gazdamegmozdulás jelentőségét. Hatalmas cikkekben ismertették, pártállásra való tekintet nélkül az újságok a seregszemle lefolyását; a filmhíradó felvételei valamennyi fővárosi és később vidéki moziban is előadásra kerülnek, hogy ország-világunk bemutatassék a falu népének és a szövetkezeti tábornak egységében rejlő erejét.

A seregszemle sikere azonban csak külsőséges lenne, ha csak emyben nyilatkozna meg. Sokkal nagyobb a jelentősége annak a ténynek, hogy

a falusi lakosság és a szövetkezeti tábor kiküldöttjeit otthonaikban nagy várakozással és lelkesedéssel fogadták. Az a fogadtatás, amelyben a Budapesten csak képviselt, de a hatalmas gazdamegmozduláson meg nem jelent gazdatársadalom hazatérő kiküldöttjeit részesítette, avatta átűtő, hatalmas sikerre a seregszemle eredményét.

A fiókszövetségektől, gazdaköröktől a Falu-Gazdaszövetséghez beérkező jelentések, levelek serege számol be arról, hogy a kiküldöttök megtartották beszámolójukat, amelynek megtartását azzal

könnyítettük meg, hogy minden résztvevőnek megküldtük a VASÁRNAP-nak azt a számát, amely a seregszámlemlőről szóló cikket közölte. A kiküldötték részben saját feljegyzéseik és benyomásaik, részben a rendelkezésükre bocsátott lap-példány felhasználásával ismertették az elhangzott beszédek és a határozati javaslatot.

A jelentések szerint a beszédek nagy lelkesedéssel hallgatták végig mindenütt az országban és egyhangú lelkesedéssel csatlakoztak a ki-

küldötték által elfogadott határozati javaslatához,

amely ilyenformán valóban országos határozattá vált és az elkövetkező időkben a falu népe számára szinte törvényerővel bíró irányutatóul szolgál.

A jelentések feldolgozása egyébként most van folyamatban; ennek a munkának a befejezése után az érdekesebb jelentéseket a VASÁRNAP közölni fogja. Eppen ezért kérjük azokat a főközségeket, gazdaköröket és résztvevőket, akik jelentésüket még nem küldték be, sürgősen tartsák meg a beszámoló értekezletét és annak lefolyásáról tájékoztató jelentésüket küldjék be.

Bornemisza Géza iparügyi miniszter beszámolója a mezőgazdaság ipari anyaggal való ellátásáról

A nemzetvédelmi propaganda-minisztérium a napokban tartotta, Antal István miniszter elnöklétével legutóbbi gazdasági tájékoztató értekezletét.

Antal István nemzetvédelmi miniszter megnyitotta a beszédében a

A falusi lakosság ipari cikkeivel való ellátása

Bornemisza Géza iparügyi miniszter részletesen válaszolt a felvetett kérdésekre, megvilágítva az ipari anyagellátás egyes problémáit, főleg a falusi lakosság szükségletei szempontjából.

— Az anyagellátás terén — ezt

A mezőgazdasági vasáru-ellátása

Az iparügyi miniszter ezután több fontos ipari anyag helyzetéről adott tájékoztatást. Elismerte,

a mezőgazdaságnak vasárukkal való ellátása terén sok a jogos panasz. Figyelembe kell azonban vennünk, hogy legnagyobb részét olyan területeket kaptunk vissza, ahol sok a köves út, az erdei út, melyek mind lényegesen nagyobb arányban koptatják a patkókat és kerékvasbroncekat. Azt is figyelembe kell venni, hogy körülbelül két év óta a fogyasztás meglehetősen vissza volt szorítva.

Kettős feladatot kellett itt megoldani: először, hogy a kerékbronce és patkóvas tényleg eljusson a mezőgazdasághoz, másodsor, hogy ne kontárok készítsék ezeket a cikkeket, hanem szakképzett iparosok. Amikor a mezőgazdasági vascsikkokban bevezették a jegyrendszerrel, a gyártott mennyiséget felemeltük a háromszorosára. Elismerte, hogy szempontban a kiadott jegyek mennyisége még nem volt elég, azokból a vasgyárak is negyedére megállapított program szerint dolgoznak, tehát a szükséges mennyiség október hó folyamán még nem kerülhetett piacra.

A miniszter ezután a bőr- és textilteljesítés nehézségeiről beszélt, majd megállapította, hogy

belső front szilárdságának fontosságát hangsúlyozta, majd az ipari anyagellátás kérdéseit érintő felszólalások elhangzása után Bornemisza Géza iparügyi miniszter szólalt fel.

Összintén meg kell állapítani — részben nehéz helyzetbe jutottunk, aminek hangulati okai és reális alapjai is vannak.

— A hangulati okokat abban lehet találni, hogy egyes anyagellátási akciók beharangozása nem történt meg a kellő óvatossággal.

vasáru-ellátása

a népruházati akció az idén a tavalyinak 3-4-szeresére emelkedett.

— A másik ok, ami a hangulatot kirosan befolyásolta, az, hogy a meglévő anyagok elosztása tekintetében minden igyekeztünk ellenőre sem tudtunk meg minden téren igazságos és tökéletes rendszert kiépíteni.

Az anyagellátási nehézségek reális okai közül elsőnek azt kell fölémlíteni, hogy Magyarországnak sem mezőgazdasági, sem ipari néprétege békében nem volt előlátva a legnékülözhetetlenebb ruházati cikkekből kellő tartalékokkal.

A mezőgazdasági lakosság körében a legtöbb embernek csak két ruhája volt: egy ünneplő ruhája és egy munkaruhája, azonkívül egy vagy két pár eszímája vagy cipője.

Az ipari munkásság is inkább többször vásárolt ruházati cikkeket, hogy mindig új legyen, de nem gyűjtött tartalékokat, igaz, sok esetben nem is gyűjtöttek, mert kereseti viszonyai ezt nem engedték meg.

A másik reális ok: az igények nagymértékű megnövekedése. Ez nemcsak textil- és lábbeli-cikkekre vonatkozik, ahol az igények jelentkezése sokszor már elkörheltet, hanem más anyagokra is. Tegyük például az igény — a honvédelmi és a polgári igényeket egybevéve — legalább kétszerese a magyarországi téglagyárak békébeli termelési kapacitásának.

A mezőgazdasági termelésnek régóta áhított gyépesítésére most megválna a hajlandóság, sajnos, a megvalósításra nem alkalmas a mai időszak, mert anyagnehézségek miatt a háború alatt nem tudjuk kielégíteni ezeket az igényeket.

Végül hangsúlyozta, hogy a közönségnek áldozatos lélekkel kell megkönnyítenie a mai nehéz idők átvészelését.

Évi 40-45 millió pengős megtakarítást jelentene a mezőgazdaságra a hajózás fejlesztése

A Duna-Tisza csatorna 640 km.-rel rövidítené meg a Budapest-Szolnok közti hajóútát

A Magyar Mérnök- és Építészegylet előadásorozatában legutóbb Trummer Árpád miniszteri osztályfőnök tartott előadást „A hajózás fejlesztése és a magyar mezőgazdaság” címmel. Megállapította, hogy a mezőgazdaság érdekeinek a szállítási költségek iránt, mint az ipar.

A Dunán és a Tiszán évente átlag 16 millió métermázsza gabonát szállítanak, de még további 23 milliót lehetne vizútra terelni. Mivel a vízszállítás békebeli számítások szerint átlag 2 pengővel olcsóbb métermázsánként, a magyar me-

zőgazdaság további 40-50 millió pengőt takaríthatna meg évente.

Hangoztatta, hogy ki kell építeni a csatornákat de különösen a Duna-Tisza-csatornát, amely szolnok-budapesti viszonylatban 640 kilométer útróvidítést jelentene.

A következő előadó Németh Endre műegyetemi tanár volt, aki a kisebb folyók és csatornák hajózársáról beszélt, ami iránt a megnyilvánuló érdeklődést az magyarra, hogy a közúton való legdrágább szállítási szerepét a legkisebbre igrvekezznek szorítani.

Ösztöndíjakkal segítik elő a tehetséges, szegénysorsú gyermekek iskoláztatását

Elsősorban a mezőgazdasági lakosság gyermekei kapják meg a nép- és családvédelmi ösztöndíjakat

A belügyminiszter körrendeletet intézett a törvényhatóságok első tisztviselőihez, az alispánokhoz és a megyei városok polgármestereihez a nép- és családvédelmi-ösztöndíjak létesítése ügyében. Megállapítja mindenekelőtt, hogy a nép- és családvédelmi ösztöndíjak a leginkább támogatásra szoruló néprétegek erkölcsi és szellemi felnevelésének célját kívánják szolgálni, vagyis

az ösztöndíjakkal a megelhetésükben veszélyeztetett, főként mezőgazdasággal foglalkozó, sokgyermekes családokból származó tehetséges iparos- és kereskedőtanoncok, szaktanfolyami mezőgazdasági és ipari szakiskolai, egyetemi és főiskolai hallgatók, középiskolai tanulók tanítatását kell elősegíteni, a versenyvizsga alapján tehetségmentő járulékalapból iskolázatot gimnáziumi vagy polgári iskolai tanulók kivételével.

Különösképpen feladata az ösztöndíjak, hogy a soktestvérű tehetséges tanulók számára a felsorolt tanuhatások megkezdését és továbbfolytatását lehetővé tegye.

Sokgyermekes családokból származónak kell tekinteni azt, akinek legalább három élő testvére van, vagy aki négy, esetleg ennél többgyermekes családból.

A körvénykezés módjáról megállapítja a körrendelet, hogy a belügymentes körvenyt a belügyminiszterhez kell címezni és a bályázó lakóhelyéhez illetékes törvényhatóság, vármegye első tisztviselőjéhez kell benyújtani. A képeségmegállapító versenyvizsgán résztvevők körvenyt a tehetségmentes központi bizottságra közvetlenül juttatja el a belügyminiszterhez.

Az ösztöndíjat egy és több évre első ízben a törvényhatóság első tisztviselője javaslatára a belügyminiszter ítéli oda.

A javaslat előkészítésére a törvényhatóság első tisztviselője családtagjainak (köznyelvtanulmányt) készítet. Ha a családtagjainak részéről a pályázó ösztöndíjban részesíthető, megvizsgáltatják a megfelelő szakszervek bekapcsolásával (partestület, kereskedelmi és iparkamara stb.) a tanulók tanulmányi viszonyait. A családtagjainak elkészítésekor alapos vizsgálat alá kell venni különösen az iparos- és kereskedőtanonc-otthonokban, parasztkölgymokban, általában a célt szol-

gáló intézetekben elhelyezhető vagy már elhelyezett kérelmezőt, valamint a hadiárvékat, hadirokkanakat, továbbá a hadviseltek gyermekeit, akiket egyenlő feltételek esetében előnyben kell részesíteni. Az ösztöndíj általában egy évre szól. Ha a tanuló alkalmatlanságára már az év folyamán kiíró, vagy támogatásra érdemtelenné mutatkozik, a szociális gondozó javaslata alapján a támogatást azonnal meg kell szüntetni.

Az ösztöndíj folyósítását azonban meg kell szüntetni akkor is, ha a tanuló nem mutat fel kifogástalan magaviseletet és legalább felelen jeles és jó tanulmányi előmenetelt, továbbá ha gyakorlati kiképzésben nem mutatkozik kiválónak, vagy magaviseletével az ösztöndíjra érdemtelenné válik és végül akkor, ha tanulmányait bármely oknál fogva megszakítja, illetőleg azt befejezi.

A kiválónak bizonyított tanuló ösztöndíját meg lehet hosszabbítani, ha a tanuló előmenetelében vagy a család anyagi helyzetében olyan változás nem következik be, amely a jogosultságot megszüntíti és erre a költségvetésben megfelelő összeg rendelkezésre áll. Az ösztöndíj összege az iparos- és kereskedőtanoncok, szaktanfolyami hallgatók és középiskolai tanulók részére havi 80, egyetemi és főiskolai hallgatók részére havi 120 pengő. Az ösztöndíjat évenként a törvényhatóság első tisztviselője előre esedékes részletekben folyósítja. Az ösztöndíjat élvező az illetékes hatóságoknak tanulmányi előmeneteléről minden tanulmányi időszak végén köteles bizonyítványának az intézmény (iparkamara) vezetője által hitelesített másolatát benyújtani. Ennek elmulasztása esetén az ösztöndíj további folyósítását meg kell szüntetni.

Aranyéremmel tüntették ki a szövetségi üveggyárat. A Művészet az Iparban 1943. üveg- és fénykiválóan a parádi szövetségi üveggyár is bemutatott termékeit. Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat hivatalos bírálóbizottsága egyhangú határozattal Műipari aranyéremmel tüntette ki készítményéért. Ugyanakkor az iparügyi miniszter a gyár kiváló üvegfüvő mestereit, Székely Károlyt ezüstéremmel jutalmazta.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés a törvényesen védett

RÁKOSHEGYI BAKTÉRIUMÖ

nékűl. Kapható és megrendelhető csak

AULITZKY OTTÓ

Budapest, VII., Donány-utca 51. I.sz. 2/a

Árak demyonal ab Budapest

5 10 15 liter

12 16 22.85 33.66 P

a pénz előtése beklidésűl 40 f. levonandó

TEL.: 128-042

Egy millió hold földet adtam vissza a magyarságnak...

A miniszterelnök záróbeszéde a megajánlási javaslat parlamenti vitájában

Kállay Miklós miniszterelnök, aki nagy beszéddel nyitotta meg annakidején a költségvetési javaslat vitáját, az azt követő megajánlási javaslat vitáját hatalmas beszéddel zárta be. A miniszterelnök beszédében részletesen

foglalkozott a kül- és belpolitikai kérdésekkel, különösen a kormány szociális intézkedéseit és földbirtokpolitikája eredményeit ismertette behatóan. A képviselőháznak erről az üléséről az alábbiakban számolunk be:

„El kell nemúlnia mindennek, ami a nagy magyar célok szolgálatát zavarhatja“...

A képviselőház december 4-iki ülésén, a Ház lelkes ünneplése közben emelkedett szólamra Kállay Miklós miniszterelnök, hogy a megajánlási javaslat vitája során elhangzott felszólalásokra válaszoljon.

A miniszterelnök beszéde bevezető részében hangsúlyozta, hogy a költségvetési vita kezdetekor elmondott beszédével is, miként miniszterelnöksége során elmondott valamennyi beszédével arra törekedett, hogy a nagy nemzeti célok érdekében az összehangot, az egységet tegye lehetővé.

Rámutatott arra, hogy az ellenkező bizonyos része ezzel szemben csupa kizárólagosságot, tisztítást hangzottatott s a felszólalók nagy közös nemzeti gondolatok kisanjajítására törekedtek.

A miniszterelnök határozott hangon tiltakozott a közös nemzeti célok kisanjajítása ellen, rámutatva arra, hogy ma el kell nemúlnia mindennek, ami a nagy magyar célok szolgálatát zavarhatja.

Hangsúlyozta ezután a miniszterelnök a kormány külpolitikájának változatlan voltát és annak a fontosságát, hogy külpolitikai tekintetben egység legyen a nemzet.

Kifejtette, hogy sem fenyegetés-

sel, sem ígéretessel, sem belső, vagy külső propagandával a kormányt nem kényszeríthetik politikája megváltoztatására. Elismeréssel emlékezett meg ezután Keresztés-Fischer Ferenc belügyminiszter munkásságáról és leszegyezte, hogy a közrendet senki fel nem boríthatja belülről,

ha pedig külső ellenség lábát erre a földre akarná tenni, mindannyiunkkal szembe fogja magát találni.

A miniszterelnöknek ezt a megállapítást is lelkes éljenzés és tans követte.

Kállay Miklós ezután ugyancsak elismeréssel említette Antal István nemzetvédelmi és propagandaminiszter munkáját és rámutatott arra, hogy

a magyar közvélemény hatalmas többsége áll a nagy nemzeti célok szolgálatának jegyében a kormány mögött.

Meleg szeretettel szöjt ezután a miniszterelnök a hazatér, valamint a még kintlévő, megszálló honvédesapatokról. A karacsanyi ünnepek előtt a Ház és a nemzet szeretetteljes köszöntését tolmácsolta a honvédeknek a képviselők tomloló lelkesedése közben. Hangzottatta, hogy minden megtörtént a honvédség megfelelő felszerelése érdekében addig is, amíg hazajöhetnek ők is.

inkább — több, mint 90 százaléknál — kishaszonbérletek formájában.

Ugyancsak 80.000 holdra tehető az a terület is, amelyet a tulajdonosok szabadkézből, ellenőrzésünk alatt elparecelláztak, illetőleg eladtak. Az 1942. XV. te. alapján kerekben 718.000 katasztrális holdnyi ingatlanra hoztuk meg a tulajdoni átengedésre kötelező véghatározatot. Ebből kerekben 200.000 hold erdőgazdasági terület, amelyet teljes egészében erdőkinestári kezelésbe vettünk. (Helyeslés jöbblel.) A tulajdonjogi átengedésre kötelezett mezőgazdasági ingatlanból 518.000 hold van. Ebből

az Országos Nép- és Családvédelmi Alapnak átadott összesen 25.000 hold

és nagyrészt az ONCSA át is vette. Ebből több, mint 6000 hold az 5 holdon aluli birtokokra esik, a többi pedig telepítésre szánt terület.

Az Országos Vitézi Széknek átadott rendelt mintegy 130.000 holdból már

a Vitézi Szék rendelkezésére bocsátott több, mint 83.000 hold.

Itt meg kívánom jegyezni, hogy utasítást adtam ki, hogy

ennek a területnek 80 százaléka kisemberek tulajdonába menjen és legfeljebb 20 százaléka mehet tisztek tulajdonába.

A szőlő és a gyümölcsösöknél 50-50 százalékos arányt állapítottam meg. Ez 83.000 hold.

A száz holdon felüli zsidóbirtokokból mintegy 200.000 holdra már kiadott a felhasználási rendelet. Az összes zsidóbirtokokból 12.000 hold a törvények értelmében zsidó birtokokosok keresztény leszármazóinak szabadított fel.

A gyulafehérvári történelemhamisításról

A miniszterelnök ezután az erdélyi kérdéssel foglalkozott és rámutatott arra, hogy

Erdélyt ezeréves történelmünk során a bécsi döntés szakította először kétfelé.

A magyar kormány mégis megnyugvással és halával fogadta a döntést, amely ellen Gyulafehérvár a románok irredenta beszédeként mondották és történelemhamisító beállítással próbálják a világ közvéleményét hangolni.

A miniszterelnök megállapításait egybehangzó lelkesedés fogadta.

Kállay Miklós ezután bejelentette, hogy az összeférhetetlenségi törvényjavaslat előkészítése folyamatban van, majd leszegyezte, hogy

megvalósíthatatlant hirdetni ma nem a jövő, hanem a forradalom előkészítése.

A miniszterelnököt beszéde után hosszasan ünnepezték.

A miniszterelnök a szociális kérdésekről és a földbirtokpolitikáról

A miniszterelnök ezután részletesen válaszolt Imrédy Bélának, aki — amint a miniszterelnök mondotta: „Olyan hangon beszélt, mintha kizárólagos tulajdonosa és ura lenne azoknak a gondolatoknak, amelyekkel pedig mindnyájan egyformán valunk“... A miniszterelnök ezután így folytatta:

— Meg kell állapítanom, hogy — például a szociális gondolatoknál maradván —

kevés országa van Európának, a világnak, amelyik ma, a háború ötödik évében annyit foglalkozna ezekkel a problémákkal, mint mi.

Hol van földbirtokpolitika? Hol van ONCSA? Hol van önálló állami alap? Hol van a biztosítások kiterjesztése, hol van annyi és annyi más intézkedés egy-egy országokban, körülöttünk is, mint nálunk? Ezt el nem ismerni, nem ellenzéki politika, ez már a bizalmatlanság bevétele az emberek lelkebe, a hit megrendülésének bevétele a népek tömegébe. Ez dekomponálja a nemzetet és nem méltó egy Imrédy Bélához (Taps a jobboldalon és a középben), akitől azt vártuk volna, hogy segítsen bennünket, mindenkit, akinek feladatait rovatott ki, hogy ezt az országot ezekben a nehéz időkben átvegye, — hogy belpolitikai súlyával, ha van, külső befolyásával a nemzet nehéz napjaiban itt álljon, együtt álljon velünk, hogy mindenütt lássák és tudják, hogy ennek a nemzetnek minden kiváló fla-

egyformán gondolkozik és együtt akar dolgozni.

(Élénk helyeslés és taps a jobboldalon és középben.)

Egy millió hold föld...

— De tisztelt képviselő úr, méltóztott földbirtokpolitikai kérdésekkel és ezek között elsősorban a zsidóbirtokok kérdésével is foglalkozni. Kérem, engedjék meg, hogy ebben a pillanatban személyeskedjem, még pedig önmagammal. Mert

ez kizárólag az én alkotásom, ezt kizárólag én hoztam.

(Imrédy Béla: A miniszterelnök úr hozta, elismerjük.)

Ha a sors el is söpör, bármi történjék is velem.

erre az egyre büszke akarok lenni: egy millió hold földet én adtam vissza a magyarságnak (Hosszantartó, élénk taps), ezt nem engedem elvitatni, képviselő úr.

A miniszterelnök ezután a következőkben részletezte a zsidóbirtokokra vonatkozó adatokat.

— A zsidóbirtokok összes területe 1.207.000 katasztrális hold. Ebből mezőgazdasági terület 857.000 hold, erdőgazdasági terület 350.000 hold. Az 1942. XV. te. — tehát a legutóbbi birtoktörvény — előtt csak mezőgazdasági ingatlanokkal kellett számolnunk mert hiszen addig az erdőkről szó sem volt. Ezekből az 1939. IV. te. alapján közhatalmi úton

mintegy 80.000 holdat juttattunk kisemberek részére, leg-

A VILÁGHÁBORÚ ESEMÉNYEI

A világháborúnak az elmúlt héten, a keleti és déli fronton nagy veszteségek között összejött ellenséges támadási kísérleteken és nem egy sikeres német ellen-támadáson kívül más katonai esemény nem volt. Az angolászok továbbra is súlyos terrortámadásokat folytattak Berlin és más német városok ellen.

Az elmúlt hétnek kétségkívül legnagyobb eseménye volt két nagy megbeszélés hivatalos zárójelentésének megjelenése. December elsején jelentették az angolászok, hogy

Kairóban Churchill, Roosevelt és Kína államfője, Csang-Kai-Sek találkoztak és tárgyalták öt napon keresztül.

A tanácskozásokon, amint azt a jelentés mondja, elhatározták, hogy Japánt rákényszerítik, hogy

szerezte minden birtokáról lemondjon. Tokióban ezt a határozatot rossz tréfának mondják...

A másik találkozó színhelye az iráni Teherán volt, ahol Churchill, Roosevelt és Sztalin tanácskoztak.

Az eddig megjelent hivatalos jelentések csak azt hangsúlyozták, hogy a tárgyaló felek között úgy a háború további vitelét, mint pedig a háború utáni együttműködést illetően tökéletes az egyetértés és közös álláspont alakult ki a megbeszélés során.

Úgy a kairói, mint a teheráni értekezletre az államfőket hatalmas kíséret követte. Óriási méretű biztonsági intézkedések óvták a világhíreztetőleg annyira ellentétes tanácskozók nyugalmát és életét.

GAZDATUDOMÁNY

A tyúkok etetése télen

Ha azt akarjuk, hogy tyúkjaink a tél folyamán is tojanak, akkor lehetőleg olyan takarmányokkal etessük őket, melyek táplálékhozók tavasztól ősziig hozzájuthatnak. Bár a háborús nehézségek akadályoznak bennünket a rendszeres takarmányozásban, mégis bizonyos gondossággal biztosíthatunk nekik bizonyos tápanyagmennyiséget. Aki pl. a nyár és őszi folyamán gyűjtött akác-, csalán-, lucerna-, lóhere-, somkóró stb. levelet, az ilyen levelek száraz örleményével kitűnő fehérje és vitamindús táplálékot biztosíthat tyúkjainak. A másodrendű burgonya, a csicsóka, a répafélék bármelyike ugyancsak kedvelt és egészséges takarmánya a baromfiaknak. A cserebogarak is (száritva, megtörve) osemegét nyújtanak a tyúkféléknek.

A modern baromfitenyésztő már a héke éveiben se etetett egyoldalúan szemestakarmányokat, hanem naponta legalább egyszer adott langyos, nedvűs keveréket.

A tél rövid napok folyamán teljesen kielégítő a kétszeri etetés: reggel a kieresztés után és délután a sötétség előtt.

Reggeli etetésre adjunk jó meleg keveréket, melyet állítsunk össze búzakorpa, árpa-, kukoricadara, továbbá az említett levélisztekt keverékéből és adjunk hozzá főtt burgonyát, vagy bármilyen konyhahulladékok, tyúkonkint 5-6 db száritott cserebogarat, esetleg húslal- vagy vérlisztekt tyúkonkint 1 dekát. Végül hűtsünk a keverékre 3-5% takarmányeszet is, hogy ezzel az állatok téli messzükségletét biztosítsuk. Legjobb a keveréket már este összeállítani, hogy reggelig kisse érjedhessen; az erjedési folyamat révén olyan anyagok lépnek fel benne, melyekből a tyúkfélék által kedvelt iz- és zamatanyagok keletkeznek.

Este pedig a besötétedés előtt etessünk a baromfiakkal szemeseleget. Rozs kivételével, bármely gabonamagvat felhasználhatunk. A leghidegebb hónapokban a kukorica tesz legjobb szolgálatot, mert ennek legnagyobb a melegfejlesztő képessége. A szemeselegről adjunk egy-egy tyúknak 3-4 dekát.

Amíg tyúkjaink még védülésben van, fokozottabban kell etetnünk, hogy tollképzésüket a nagyobb hidegek beálltáig befejezzék. Az elkészen vedlő állatok, melyek pedig nagy százalékban a jobb tojókból adódnak, a hiányos tollazat miatt gyakran megfázhatnak, náthások lesznek s így legyengülve, esetleg el is pusztulnak.

A jobb emésztés elősegítésére adjunk télen időnkint egy-egy takarmányrépat, esetleg még inkább sárga- vagy oklárépat. Fűgesszük fel azt vashuzalra vagy zsinagra olyan magassáig, hogy a baromfiak csak némi ugrással érhessek el. Ez a mozgás igen hasznos lesz a télen sokat pihenő és télenkedő tyúkoknak.

Az ivóvíz ne legyen hideg, hanem inkább langyos vagy legalább is állott.

A NÉMETORSZÁGBAN DOLGOZÓ MAGYAR MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁSOKHOZ

1. A Németországban dolgozó magyar mezőgazdasági munkások hazaszállítása rövidesen megkezdődik. A munkásokat előreláthatólag elsősorban és december hó 15-ike közötti időben két különvonat szállítja haza. A különvonatok Csáktornánál érnek magyar területre.

2. 1943. évi december 31-ig minden magyar mezőgazdasági időnyomunkásnak haza kell térnie. Ezen az időponton túl 1944. márc. 31-ig csak 190 erdőgazdasági munkás maradhat Németországban, külön engedéllyel.

Azok, akik — a fent említett erdőgazdasági munkások kivételével — Németországban maradnak, engedély nélkül (illegális munkásokként) tartózkodnak kint és keresményeiket nem utalhatják át.

3. Minden munkás az Arbeitsamt-tól idejében fog értesítést kapni arról, hogy mikor kell hazaindulnia.

4. A vonatkozó rendelkezések értelmében a Németországban dolgozó magyar mezőgazdasági és erdőgazdasági munkások megtakarított márkakeresményeikből havi 100 márkát utalhatnak át Magyarországra. A fent jelzett kereten felül a családok munkások ezenfelül minden gyermek után havonként 15-15 márkát utalhatnak át, illetve fizethetnek be munkaadójuk útján, későbbi átutalás végett a Deutsche Bank (Berlin) Arbeitersondesontóira.

5. Hazatérő magyar munkásoknak legfeljebb 10 márka értékű érepenzt, vagy esetleg 1, 2 és 5 márka névértékű bankjegyet szabad a határon át magukkal vinniük. Nagyobb címletű bankjegyet a határon átvinni nem szabad. Tíz márkánál nagyobb összeget a német határközégek elkösznek, azonkívül minden kihágást szigorúan megbüntetnek.

Figyelmeztetjük a munkásokat arra is, hogy Magyarországon a pénztételeknek nem szabad 10 márkánál nagyobb összeget beváltaniuk. Sőt még a 10 márkánál kisebb összegek beváltása is nehézségekbe ütközik, ezért kívánatos az, hogy keresetét mindenki szabályos úton utaltassa haza, az át nem utalható felesleget pedig vásárolja el.

6. Felhívjuk a munkások figyelmét arra, hogy a hazautazás alkalmával a különvonatokon magyar emberekhez méltó fegyelmességgel viselkedjenek. A különvonatokat a földmivelügyi minisztérium megbízásából mindenkor magyar tisztviselő fogja kísérni. Mindenki köteles a kísérő tisztviselő utasításait betartani.

7. A magyar gazdasági munkavállalók a német öregségi, rokkantsági és haláleseti biztosításban eltöltött ideje is javára fog szolgálni és az után is fog járulékokat kapni. Fontos azonban, hogy a magyar munkás a németbirodalmi biztosításban eltöltött időt az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézethez — nyilvántartás végett — bejelentse.

A bejelentésre szolgál a kapott könyvhöz mellékelte „Nyilvántartási lap”. Ennek a „Nyilvántartási lap”-nak minden adatát pontosan kell kitölteni és ezért legjobb, ha a munkás a magyar biztosító könyv számát, valamint a nevét, születési idejét, születési helyét és anyjának leánykori nevét még Németországban bejegyzi, a németországi munkahelyre és a biztosításra vonatkozó adatok kitöltésére pedig a német munkaadót kéri meg.

8. Csáktornán a hazatérő munkások étkeztetésben részesülnek, a kiutazáskor kapott könyvecskében lévő étkezési jegy ellenében.

Át kell venni a felajánlott, rosszabb minőségű vagómarhákat is. Az Állatforgalmi Központ körlevélben utasította vidéki kirendeltségeit, hogy a rosszabb minőségű marhákat áll-

Huszonegyezer holdra osztott szét vetőmagot a Hangya

A kisgazdaságok termelésének fejlesztése érdekében kifejtett munkássága során

a Hangya elsőrendű figyelmet szentel a gazdaságoknak jó vetőmaggal való ellátására.

A központon múlt évben létesített őstermelő osztály már 1942-ben termelési szerződéseket kötött, folyó évben pedig az állami vetőmagok előnyösítésébe is bekapcsolódott.

A szövetkezeti vetőmagellátás új feladatokat ró a szövetkezeti hálózatra. Az eredmények azt bizonyítják, hogy

a szövetkezetek túlnyomó többsége megértette a központi törekvést és tudatában van annak, milyen fontos nemzetgazdasági érdek fűződik ahhoz, hogy a gazdák megfelelő vetőmagot vessenek. Termelési szerződések és vetőmagok előnyösítésében a Hangya összesen 21.000 hold bevetésre elég búza, rozs, zab, sörépa, tengeri, burgonya, őszi búkány, expressz-, Viktória- és velőborsó, mák, lóhere, lucerna, tavaszi búkköny, szudáni fű, mustár, köles, bab és édes-ékek vetőmagvakat adott ki.

A Hangya ezzel a munkájával gazdálkodókat és egyben országos érdeket is szolgál s így joggal remélhető, hogy a szövetkezeteknek az akcióba való bekapcsolódása évről-évre növekedő eredménnyel fog járni.

A szesz tárolási átalány, hordóközlelési-és denaturálási díj felemelése

A pénzügyminiszter 14.700. sz. rendeletével folyó év szeptember 1-én kezdődő hatállyal további rendelkezésig a szeszgyedárusági igazgatóság által kizárólag raktározás céljából valamely szeszfőzdébe, illetőleg szeszszabadraktárba beuttalt szesz be- és kifizetési költésége fejében a szeszfőzdé, illetőleg szeszszabadraktár vállalkozóját megillető tárolási átalány összegét a beuttalt szesz mennyiség után abszolút hl-kint 70 fillérben állapította meg.

Ugyanez a rendelet a pénzügyminiszter a szeszgyedárusági igazgatóság rendelkezése folytán valamely szeszfőzdébe, illetőleg szeszszabadraktárba szállítandó szesz mennyiség elszállításához rendelkezésre boesított hordók (tartályok) használata fejében a hordóközlelési vállalkozót megillető kölcsönös összegét folyó év szeptember 1-től kezdve további rendelkezésig az elszállított szesz mennyiség után abszolút hektoliterenkint 35 fillérben állapította meg.

Végül a szeszgyedárusági igazgatóság által elrendelt denaturálásért járó denaturálási díj összegét a pénzügyminiszter abszolút hl-kint 9,20 pengőben állapította meg.

Dinitro-ortho-kresol tartalmú

RACOSOL és UJ-NOVENDA

téli permetezőszerek a gyümölcsfák áttelelő rágó-kártevőinek megbízható legeredményesebb irtószere.

Bimbólikasztó-, rügyfúró-, bogár és ilonca ellen a legjobb.

Részletes ismertetővel szolgál:

„AGRO”

Növényvédelmi és Mezőgazdasági Részvénytársaság Budapest, IV., Fehérhajú-utca 2.

Kétszázmillió pengő értékű búzákötvényt bocsát ki a kormány

Megírta a „Vasárnap” hogy Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter a parlamentben már bejelentette a búzára szóló törlesztéses államkötvények kibocsátását. A pénzügyminiszteri szakértelem már véglegesen döntött is a búzákötvények kibocsátása kérdésében, úgyhogy most már mint tényt közölhetjük, hogy

az állam összesen 200 millió pengő összegben bocsát ki búzákötvényeket 3 százalékos kamattal és 25 évi lejárat mellett. Ez a 200 millió pengő 40 pengős búzára alapján 5 millió méterháza búzára felel meg. A címletek 5—10—25 és 100 máza búzáról, vagyis 200—400—1000 és 4000 pengőnek megfelelő búzamennyiségről szólnak.

Ezeket a búzákötvényeket nemcsak a gazdák, hanem általában a megfelelő tőkebefektetést kereső nagyközönség is minden bizonytalansággal örömmel fogja üdvözölni.

Számolva azzal a lehetőséggel, hogy a háború után a búza ára esetleg esőkhöz majd,

a pénzügyi kormányzat a kötvényjegyzők érdekeit messzeemenően szem előtt tartotta azzal, hogy a kötvény értékének alsó határát a mai búzáraiban állapította meg. Ha tehát a búza ára a háború után például 30 pengőre esőkhöz, a kötvénybirtokokosok ebben az esetben is negyven pengős búzára alapon kapják majd meg a kamatot, vagyis például egy esztendői kamata sohasem lesz kevesebb, mint 120 pengő.

Ezek az előnyök bőségesen kárpótolják a kötvényjegyzőket a viszonylag alacsonyabb kamatozásért. Tudjuk, hogy például az erdélyi nyerevénykötvény után 4 százalékos a kamat s a hadikölcsönök helyett kibocsátásra került kötvények pedig ma közel hat százalékos hoznak.

Először a takarmányhiány miatt felajánlott vágómarhákat kell átvenni

A kedvezőtlen időjárási viszonyok folytán beállott szalasztakarmányhiány következtében igen sok helyen komoly takarmányozási nehézségek mutatkoznak, ami a tenyésztőket arra készteti, hogy állattalományuk egy részét a takarmányozási gondok csökkentése miatt közel-ellátási célokra felajánlják. Ezzel kapcsolatosan

a közellátásügyi miniszter utasította az állatforgalmi központ kirendeltségét, hogy a közigazgatási tényezőkkel egyetértően a honvédségi és közellátási vágóállatszükséglet biztosításánál elsősorban a takarmányhiány miatt felajánlott vágómarhákat kerül-

jenek átvételre és csak azoknak a helyeken, ahol önkéntes felajánlás még nincs, vegyék igénybe a kijelölési eljárását.

A beszolgáltatási rend szempontjából újból leszögezi a rendelet, hogy

a 600 kg-nál súlyosabb állatokat másfél darabnak, a 600 kg-on alul 400 kg-ig egy darabnak, a 400 kg-on alul 250 kg-ig kétharmad darabnak és a 250 kg-on alul 150 kg-ig fél darabnak kell számítani s ennél a számításnál a rendelkezési helyen mért érkezési súly az irányadó.

FUTURA
BUDAPEST, V. VIGÁDO U. 6.

GABONA-OSZTÁLY
Vásárolj búzát, rozst, sör- és takarmányrapát, kukoricát, zabot, kölest és hajdínát.

OLAJMAG-OSZTÁLY
Vásárolja az összes olajos magvakat. Szerződéses alapon legnagyobb kedvezményrel szervezi az olajmagok termelését.

GYAPJU-OSZTÁLY
Az ország gyapju termésének begyűjtését és elosztását végzi és az országos gyapjuárveréseket rendezi.

MAG-OSZTÁLY
Takarmány-, magvakat, hüvelyeseket, fűmagvakat vásárol és elad, termelési szerződéseket köt.

MASTERMELÉSI-OSZTÁLY
Édescsillagfűrt, fűgörsöket és babot, konyhakertit és virágmagvakat szerződéses termelésével forgalmaz.

RAKTÁR ÉS SZÁRÍTÓÜZEM-OSZTÁLY
Vetőmaglisztelés, gabona, lengere és olajmagvak szárítása.

TÖBB MINT 2000 KIRENDELTSÉG, FŐ- ÉS ALBIZOMÁNYOS

Január 3-ikán lesz az Erdélyi Nyerevénykötvény legközelebbi huzása. Az Erdélyi Nyerevénykötvény legközelebbi huzását január 3-ikán tartják meg. A sorsolás főnyereménye ezúttal egymillió pengő lesz, ugyanakkor 503 más nyerevényt is kisorsolnak. A nyerevények összege 17.734.000 pengő.

Kémet fogott és kormányzói ki-tüntetésben részesült egy szentesi levente Molnár László szentesi leventét igen magas kiüntetésben részesítették, mert átlagon felüli kötelességteljesítést és ezzel köve-tendő példát szolgáltatott. A szentesi levente ugyanis kémet tett két napos megfigyelés után ártalmatlanná. A szentesi leventének a Kormányzó Úr a III. osztályú levente díszjelvényt adományozta.

HÍREK

Csillagok...

Csillagok az ég alján, tündöklő, fényes csillagok. Ha majd vesélyben lesznek — a magyarok; vigyetek hírt a hős hadvezérnek; Hogy nagy vihar jár — s zúgatja fűt Erdélynek. A világot véres orkán tombolja régia És a gyilkos fergetegben a harát Atilla utódai védik. Körülöttünk országok, népek vesznek a semmibe. S mi még élünk, vigyűtek a hirt csillagok! Csabának az égbé...

SZILFAY JÓZSEF
(Szendaváralja)

A Szózat százéves jubileumi ünnepsége Kolozsvárott. December 5-ikén tartották Kolozsvárott, a Nemzet Színházban a Szózat százéves jubileumi ünnepségét, amelyen Bonczos Miklós igazságügyi államtitkár mondott nagyhatású beszédet, amelyben hangsúlyozta, hogy Erdély volt mindenkor a magyarság klasszikus földje.

Az Országos Leventeleány Tanács alakuló ülése. Az Országos Leventeleány Tanács ünnepies alakuló ülést tartott, amelyen a mozgalom vélasszonya, özvegy vitéz Horthy Istvánné is megjelent. Az ünnepies ülésen vitéz Bédly Alajos altábornagy adta át a Főmeltóságú Asszonynak a legmagasabb védnököt megillető rangjelzést.

Meghalt Steuer György dr. ny. államtitkár. Steuer György dr. ny. államtitkár, Torontól vármezei Trianon előtti utolsó magyar főszóelőnök, a földmunkásszerveket vezető vezetője meghalt. Nagy részét mellett temették el a kubikosok néhai nagy barátját és a szövetségi mozgalom harcósát.

A kórházban elhunyt hósi halottak hozzátartozóinak vasúti menetjegykedvezménye. A kórházban elhunyt hósi halottak temetésére a Máv. vonalain utazó hozzátartozók, mégpedig szülők, gyermekek és testvérek 50 százalékos menetjegykedvezményben részesülnek olyképpen, hogy az odautazásra váltott teljes árú menetjeggyel a kórház igazolása alapján a visszautazás díjmentesen történik.

ASSZONYOKNAK-LEÁNYOKNAK Új ruha — régiből

A negyedik háborús év végén az anyagihiány minden téren éreztető, legjobban azonban talán mégis a textilanyagokban mutatkozik. A takarékoság minden idők asszonyának legszebb erényei közé tartozott, ma azonban honleányi kötelesség, hogy mindennapos rongydarabot felhasználjunk és azt a csekély mennyiségű ruha- és felsőruházást, ami a katonaság ellátása után a polgári lakosság számára fennmarad, olyan felebarátainknak engedjük át akiknek már az utolsó tartaléklarabjuk is elfogyott. Szerencsére, a divat is segítségünkre jön, hogy egyéni ötleteinket megvalósíthassuk: ma mindenféle fajtájú és színösszeállítási kelmedarabokból tetszetős és divatos ruhát készíthetünk, ha ügyelünk arra, hogy bizonyos vonalakat és formákat betartsunk.

Ha két-háromféle színű maradekanyag áll rendelkezésünkre, azt felhasználhatjuk úgy, hogy vagy a blúzrészlet vagy az alját esikokból állítjuk össze. A esikok vízszintes irányban toldjuk össze. Jó összehatást vált ki pl. drap-világoskék-barna kombináció, vagy sárga-zöld-barna, vagy piros-ezüst/szürke-kék összállítás. Három különböző színűből összállított egyforma szélességű esikokból készített alj és e színek vala-

melyikéből varrt blúz igen csinos hatást vált ki. Kétszínű összehatásnál lehet csak a vállrészt, zsebeket és övet, esetleg a hátat más anyagból készíteni.

Régi ruhánkból használható darabokat kiegészíthetünk kö öttrészekkel is. Barna szövet mellénykerész zöld pamutból hozzákötött ujjakkal igen jól fest, de jól illik a puha anyagból készült blúzhoz a kö öttrészt, az úgynevezett „zatlil” is.

Kis ügyességgel szövetmaradékokból csinos kiegészítőket, sőt karmantyút is készíthetünk. A kiegészítő elejét és hátulját egy daraból szabjuk s a két oldalába külön becéllésztünk egy-egy lapot, majd dupla részről fogantyút készíthetünk neki. Nygomb csinosak a faragott fakeretek, amelyek a szövet felső részét befogva, két oldalról beállítják és középen egy kis fakallanyuval összetartják a retikült.

A szövetből készült karmantyúk szintén nagyon divatosak, különösen ha a külső részükre szegélynek premezőket alkalmazunk. A vatelint kiűnően lehet pótolni anyagból kiszabott és pchellyel megöltött tekkal, amelyet a bélés közé helyezünk.

Kánya Terézia.

Hadnagyavatás Kassán. December 6-ikán, a Kormányzó Úr névnapján tartották meg Kassán a Horthy István Honvédtrepülő Akadémián a hadnagyavatás ünnepségét. Az ifjú hadnagykok Szűz Mária szobor előtt fogadták meg, hogy legszentebb előttük a hazá...

Nem emelik a kenderkóró árát. A délvideki kendertermelők a beszállítási kötelezettség teljesítésével egyidejűleg mozgalmat indítottak, hogy az illetékes körök engedélyezzék a kenderkóró árának felemelését. Kérésük azonban nem volt teljesíthető, mivel az ár-emelés a termelési oldalán az egész kalkulációt felborította volna.

A borértékesítő szövetkezetek közgyűlése

A MASZOBSZ november 30-án tartotta a rendes évi közgyűlést dr. gróf Somssich Gyula tükös tanácsos elnöklete alatt.

Az elnök megnyitójában változat az elért eredményeket és rámutatott arra, hogy a magyar borpiacot mind a szőlőszedőknek, mind a borkereskedőknek nagy szükségük van a MASZOBSZ-ra.

Az elnök köszönettel és elismeréssel nyilatkozott mindazokról a fórumokról, melyek a MASZOBSZ tevékenységét hathatósan elősegítették, továbbá az ügyvezetésről, s elismeréssel fejezte ki a tisztviselőkről odaadó ügybuzgó munkásságukat.

A tárgysorozatban szerepelt a lejárt igazgatósági és felügyelőbizottsági helyek betöltése. Ennek során az igazgatóság elnöke lett dr. gróf Somssich Gyula, alelnökök lettek: gróf Széchenyi Domonkos, báró Waidbott Kelemen, tagjai: Csizmadia András, dr. Halász Agoston, dr. Hazay Árpád, Kősmárky László, Mayer János, Rónay Ernő, dr. Szabó Iván, dr. Blinsky György, dr. Zombory Bertalan. Új igazgatósági tagok: gróf Erdődy Pál és dr. Kovács Dénes. A felügyelőbizottság tagjai lettek 1943/44. üzletévre: Viczenyi Ferenc, Fath Gyula, Hofbauer Ferenc, Stark István, dr. Végh Zoltán. A tárgysorozatban választmányi tagok választása is szerepelt.

A „MEGA” Szövetkezet f. év november hó 30-án tartotta évi rendes közgyűlést dr. gróf Somssich Gyula m. kir. tükös tanácsos elnökletével. Megemlékezett az elnök bevezetőjében azoknak a kormányhatóságoknak a támogatásáról, akik a szövetkezetet ebben az évben is segítették munkájában. Megemlékezett az elnök továbbá arról a fontos és ügy a borkereskedelmi érdekeit szolgáló közérdekű munkáról, amelyet a „MEGA” Szövetkezet a MASZOBSZ-szal karöltve végeztet.

Igazgatósági jelentésében ismertette a szövetkezet elmúlt évi munkáját és megállapította, hogy az a háborús nehézségek ellenére is, a szövetkezet üzletmenetére vonatkoztatva, igen szép eredménnyel zárult.

A szövetkezet tagjainak úgy, mint az elmúlt évben, ezidén is minden vásárolt hl. bor után 2 P vásárlási visszatérítést, az üzletrezek után pedig 5% osztalékot fizet.

A tárgysorozatban igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok választása is szerepelt, amelynek során dr. báró Jeszenszky Tibort és dr. vitéz Thuránysky Lászlót a közgyűlés 3 év tartamára újból megválasztotta. A felügyelő bizottság tagjai lettek 1943/44. üzletévre dr. Bán Béla, Ferenczy Gyula, Hofbauer Ferenc, Parakovich Fe-

renc, dr. Végh Zoltán. A közgyűlés után megtartott igazgatósági ülésen a leköszönt dr. Okolicsányi Imre elnök helyébe gróf Erdődy Péter szőlőbirtokos, a somlővidéki szőlőbirtokosok képviselőjét választották meg.

Mire vigyázzon a textiláru-vásárló?

A Közellátási Ertesítő a textiláru beszerzésével járó nehézségek megkönnyítése és a feketepiac káros tevékenységének elhárítása érdekében tájékoztatást közöl a vásárlóközönség részére.

A fogyasztó legnyilvánosabb panasza az, hogy a *textiláru drága*. Ezzel kapcsolatban tisztában kell lennie a közönségnek azzal, hogy a háborús gazdálkodás a textilpiacot nem ismeri el az utánpótlási árat, csupán a termelés folyamán felmerült igazolt költségeket és a hatóságilag megállapított hasznot. A drágaság egyik okozója a *textilárúk minőségi romlása*. Tekintetbe kell vennünk azt a szükséghelyzetet, hogy a kimaradó nyersanyagokat pótolni kellett, érthető, hogy az előállított pótlányok minőség tekintetében nem érik utól teljesen az elmaradó nyersanyagokat. *A közönség a pótlányok között különösen a műrostot nem akar megbarátkozni.* Pedig

ma már olyan kikísérletezett tartósítási eljárások állnak rendelkezésünkre, amelyek a műrostos árak élettartamát jelentősen meghosszabbítják.

A tartósítás legfőbb szempontja a műrostos anyagból készült ruhanemű mindennapi használata, mivel a műrostos anyag szétszórva, zárt helyen idő előtt tönkremegy.

A textilárk drágaságának pedig egyszerűen az az oka, hogy

a *textilárúk nagyrésze nem a törvényes áron jut a fogyasztó birtokába.*

Amely közismert oka a feketepiac, amely egyszerűen a tisztességes kereskedelmet rossz hírbe keverő bünyő nagy- és kiskereskedőkből és —valljuk be — a fogyasztók széles rétegéből is áll.

A befűlt termelés mintegy 90 százalékát a gyáripár állítja elő, amely a közellátásiügyi miniszter által szigorúan előírt, nagyon részletes árvekések alapján számítja ki a fogyasztói árakat.

A kiszámított fogyasztói árakat magukon az egyes textilárúkon szembetűnően és maradó módon fel kell tüntetni, vagyis olyan jelzéssel kell el látni a textilárut, amelyből egy rátekintéssel leolvasható a gyártó cég kiléte, a cikk minősége és fogyasztói ára.

Például: M. T. 1245. P 11.70. Az első két betű a gyártó cég kezdőbetűje, az utána következő négyjegyű szám a cikk azonosítási száma és utána következik a fogyasztói ár. Minden méterárur, továbbá női és férfiharisnyún, kesztyűn, kötött holmikon, stb. a lehetőségek szerint feltűnő helyen kötelező a kereskedő a jelzések elhelyezni. Több részből álló kötött holmiknál minden darabon külön-külön kerül feltüntetésre a teljes garnitúra ára, ha azonban nem garnitúra kerül eladásra, akkor minden darabon csak az illető ruhadarab ára szerepelhet.

A fogyasztók legáltalánosabb panasza a *férfiingek magas ára*. A forgalomban található 100—150 pengős közs. férfiingekről a vizsgálat leg többször kiderít, hogy anyaguk külföldről behozott, túlzottan drága méteráru. Ezzel szemben

a befűlt anyagból gyárítóg elállított férfiingek fogyasztói ára még ma is 40—50 pengő között van.

A fogyasztót tehát kiegészíti tájékoztatásból a fogyasztói ár-megjelölés. Amennyiben olyan árurak találkozik, amelyen ez az árjelzés még nincs rajta, úgy az kispárti, vagy háziipari termék, vagy pedig a folyó év április hó előtti, a kötelező ármezőelés előtti időkből származik, tehát lényegesen olcsóbbnak kell lennie a mai fogyasztói áraknál.

A hatóság ellenőri a gyáripárt. A kereskedelem minél sikeresebb ellenőrzése azonban csak a fogyasztó önkéntes közreműködésével oldható meg.

A fogyasztóközönségnek anyagi érdeke, hogy textilárúkat vásárlásánál szigorúan ügyeljen a hatósági jelzésekre, nem szolja arról, hogy a feketén vásárló közönség a közeljövőben már igen szigorú büntetésnek lesz kitéve.

ÁRRENDELETEK Dohány beváltási ára

A pénzügyminiszter közzétette azokat a szabályokat, amelyek a kincstár részére az idén engedély mellett, a dohányjüvedék által ki-elosztott, magból termelt nyersdohánylevelek átvételénél irányadók, valamint azokat az árakat, amelyekért az idei termésű dohánylevelekért az átvételkor a kincstár a termelőknek fizet. Az idei beváltási árak a következők:

A nagylevelű dohányok közül a szuloki fajta 1a 562, 1b 511, 1c 412, 1I, 275, 111, 166, szaboleis fajta 1b 511, 1c világos 474, 1c barna 327, 11a 318, 11b 196, 111a 189, 111b 105, debreceni és szegedi fajta 1b 476, 1c világos 442, 1c barna 304, 11a 297, 11b 182, 111a 77, 111b 99, tiszaíjai fajta 1c világos 364, 1c barna 260, 11a 245, 11b 158, 111a 136, 111b 78, virginia dohány mesterségesen szárított sárga 560, barna és zöld 114, sárga hulladék 137, barna hulladék 47, finom kerti levelek I. 850, II. 646, III. 442, közpfinom kerti levelek I. 610, II. 423, III. 253, közönséges kerti levelek I. 211, II. 122, III. 80, muskotálydohány szentandrás I. világos 673, I. barna 540, II. világos 458, II. barna 346, III. világos 260, 111, barna 203, közönséges muskotály I. 196, II. 133, III. 78, kapadohány I. 186, II. 140, III. 70, valamennyi dohányfajtába tartozó kihányás a virginia fajta kivételével 42, valamennyi dohányfajtába tartozó esomóztalan levél és tiszta hulladékok 8 pengő mázsánként. A fuvarpótlék öt kilométernél nagyobb távolságra kilométerenként minden tiszta súlyú 100 kg. dohánylevél után 10 fillér.

A dohány beváltási ára az előző évhez képest jelentősen mértékben emelkedett, különösen a finomabb dohányfajtáknál. A múlt esztendőben például a szuloki Ia dohány beváltási ára 312, a szaboleis 292, a debreceni és szegedi Ia beváltási ára 280, a virginia dohányé 295, a finom kerti dohány beváltási ára 500 pengő volt mázsánként. Ez a dohányfajta tehát most 350 pengővel nagyobb.

Vásárok jegyzéke

December 12., vasárnap. Kisújszállás oák., Mód oák., Miskole há., a külön e célra épített istállóban, Nagyvárad oák., Nemesösa oák., Pápa o. 16. és szm.-vásár, Rozsnyó oák., Sátoralánfj.-hely oák., Szászregén o. marhavásár, Tamási oák., Verebely oák., Zalaeergszeg hák. — December 15., szerda. Alsónémedi oák., Alsóverecke oák., Beregszász oák., Bihardíóság oák., Galánta oák., Kassa hák., Miskole há. a külön e célra épített istállóban, Pápa o. se-vásár és oák., Sárospatak oák., Szekesfehervár oák., Úzun oák., Vajszló oák., Veszprémvársány oák., Zsibó oák. — December 16., csütörtök. Berencs oák., Eleds oák. a külön e célra épített istállóban, Óradna oák., Sarkad oák., Sittő oák., Szarvas o. marhavásár, Ungvárv há., Verebely oák., Zemplén oák. — December 17., kedden. Bánffyvárad o. juhvásár, Sarkad oák., Szarvas o. lóvásár. — December 18., szombat. Csépa oák., Nyírabrány oák., Szarvas oák., Székelyudvarhely oák.

bélték oák., Miskole há., a külön e célra épített istállóban, Nagyvárad oák., Nemesösa oák., Pápa o. 16. és szm.-vásár, Rozsnyó oák., Sátoralánfj.-hely oák., Szászregén o. marhavásár, Tamási oák., Verebely oák., Zalaeergszeg hák. — December 15., szerda. Alsónémedi oák., Alsóverecke oák., Beregszász oák., Bihardíóság oák., Galánta oák., Kassa hák., Miskole há. a külön e célra épített istállóban, Pápa o. se-vásár és oák., Sárospatak oák., Szekesfehervár oák., Úzun oák., Vajszló oák., Veszprémvársány oák., Zsibó oák. — December 16., csütörtök. Berencs oák., Eleds oák. a külön e célra épített istállóban, Óradna oák., Sarkad oák., Sittő oák., Szarvas o. marhavásár, Ungvárv há., Verebely oák., Zemplén oák. — December 17., kedden. Bánffyvárad o. juhvásár, Sarkad oák., Szarvas o. lóvásár. — December 18., szombat. Csépa oák., Nyírabrány oák., Szarvas oák., Székelyudvarhely oák.

RÁDIO

Hétfőn, december 13-án.
12.10 órák: Pótlászenekar. 14 órák: Szalon-bús. 15 órák: Délutáni muzsika. 16.15 órák: Előadás. 17 órák: Közéleti előadás. 17.20 órák: Enckar. 18.10 órák: Felolvasás. 18.30 órák: Kétfogó műsor. 19 órák: Operaház zenekara. 20 órák: „Magyar” Zenés, verses műsor. 21 órák: Táncezen. 22.40 órák: Operatársulat.
Kedden, december 14-én.
Nagyváradi nap.
Szerdán, december 15-én.
12.10 órák: Szalonzené. 14 órák: Fővösz-zenekar. 15 órák: Délutáni muzsika. 16 órák: Előadás. 16.15 órák: Előadás hangkerekkel. 17 órák: Rádióglóvany. 18 órák: Honvédtrepülő. 19 órák: János vitéz. Daljáték három felvonásban. 21.20 órák: Kévtetés. 21.30 órák: Hangkerek. 22.40 órák: Halak melódiák.
Csütörtökön, december 16-án.
12.10 órák: Rendőrszenekar. 14 órák: Székelykört. 15 órák: Beszárk-zenekar. 15.40 órák: Előadás. 16 órák: Táncezen. 17 órák: Operaközvetítés. 17.50 órák: A Földművelésügyi Minisztérium előadása. 18.15 órák: Táncezen. 19.40 órák: Kamarakör. 19.20 órák: Előadás. 19.40 órák: Régi káplék. 20.50 órák: Előadás. 21.10 órák: Hangkerek. 22.40 órák: Rádiózenekar.
Pénteken, december 17-én.
12.10 órák: Katonazenekar. 14 órák: Szalonzené. 15 órák: Táncezen. 16 órák: Előadás. 16.50 órák: Magyar nóták. 17 órák: Rádiózenekar. 17.50 órák: Sportközvetítések. 18 órák: Német hallgatónak. 18.20 órák: Népudvari. 19 órák: Mozart-Beethoven zenekari est. 20.40 órák: Előadás. 21 órák: A tenorjáró. Hangjáték egy felvonásban. 21.30 órák: Keringők. 22.40 órák: Táncezen.
Szombaton, december 18-án.
12.10 órák: Rádiózenekar. 14 órák: Cigányzené. 15 órák: Operatársulat. 16.15 órák: Előadás. 17 órák: Táncezen. 17.40 órák: Előadás. 18 órák: Megegyelt városok. 19 órák: Hangkerek innen-onnan. 19.30 órák: Film a filmről. 21 órák: Vónosság. 22.40 órák: Hangkerek.
Vasárnap, december 19-én:
7.31 órák: Szózat. Reggeli zene. 8.15 órák: Hírek. 8.30 órák: Öszinte beszéd. 9 órák: Grógtokollus egyházi ének és szentbeszéd. 10 órák: Egyszerű zene és szentbeszéd. 11 órák: Evangélium istentisztelet. 12.15 órák: Levente felőra. 12.55 órák: Rádiózenekar. 14 órák: Művészletek. 15 órák: A Földművelésügyi Minisztérium előadása. 15.45 órák: Magyar nóták. 16.20 órák: Hírek. 17 órák: Hangkerek. A vasárnap sportjáró. 17.20 órák: Hírek. A szomsz. 17.55 órák: „Az első szerelmem”. 18.35 órák: Budai Dalárda. 19 órák: „Muzsikáló névlegyek”. 20.20 órák: Előadás. 20.40 órák: Táncezen. 22.40 órák: Zenekari művek.
BUDAPEST I.: December 16-án, csütörtökön, 18.05 órák: vitéz Ottó Ernő: „NÖVENDEKMARIÁK TELELTETÉSE.” — December 19-én, vasárnap, 15 órák: „KÖZVEZÍTÉS A BERETTYÓÚJFALU TELI GAZD. ISKOLA IFJÚSÁGI GAZDAKÖRI TÁRSERŐL.”
BUDAPEST II.: December 14-én, kedden, 19 órák: „MEZŐGAZDASÁGI FELŐRA.” — December 18-án, szombaton, 19 órák: „MEZŐGAZDASÁGI FELŐRA.”
KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMŰVES SZÖVETSÉG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL SZERKESZTŐ: BARTOSS KÁROLY
Általános Nyomda és Grafikai Intézet Rt., Bpest, Nagymező u. 3. Nyomdaiert felelős: Rácz István.